

Α΄ ΚΛΙΣΗ (Declinatio prima)

Η πρώτη κλίση περιέχει μόνο ονόματα αρσενικά και θηλυκά.
Αυτά τα ονόματα στην ονομαστική του ενικού έχουν κατάληξη **-ā**, (γεν. -ae).

Terra = γη, χώρα

	Singularis	Pluralis
Nom.	terr- a	terr- ae
Gen.	terr- ae	terr- arum
Dat.	terr- ae	terr- is
Acc.	terr- am	terr- as
Voc.	terr- a	terr- ae
Abl.	terr- ā	terr- is

☞ Κατά τον ίδιο τρόπο κλίνονται: **mensa** = τραπέζι, **insūla** = νησί, **statūa** = ανδριάντας, **pugna** = μάχη, κτλ., όπως και τα αρσενικά ονόματα **nauta** = ναύτης, **agricōla** = γεωργός, **pōēta** = ποιητής, **Sequāna** = Σηκουάνας κτλ.

arxaia-latinika.gr

Ανωμαλίες πρωτόκλιτων ονομάτων

1) Τα θηλυκά ονόματα **dea** (=θεά) και **filia** (=κόρη) τη δοτική και την αφαιρετική του πληθυντικού (deis, filii) τη σχηματίζουν κανονικά σε **-abus**, όταν είναι ανάγκη να γίνει διάκριση από τις όμοιες αντίστοιχες πτώσεις των αρσενικών δευτερόκλιτων ονομάτων deus (=θεός) και filius (=γιός). Έτσι λέγεται deis et deabus ή dis deabusque (τοῖς θεοῖς και ταῖς θεαῖς), filii et filiabus ή filii filiabusque (τοῖς υἱοῖς καὶ ταῖς θυγατράσιν).

	Singularis	Pluralis
Nom.	fili - a	fili - ae
Gen.	fili - ae	fili - arum
Dat.	fili - ae	fili - is/ filiabus
Acc.	fili - am	fili - as
Voc.	fili - a	fili - ae
Abl.	fili - ā	fili - is / filiabus

	Singularis	Pluralis
Nom.	de -a	de -ae
Gen.	de -ae	de -arum
Dat.	de -ae	de -is/ deabus
Acc.	de -am	de -as
Voc.	de -a	de -ae
Abl.	de -ā	de -is / deabus

2) Το όνομα **familia** (=οικογένεια) στη γενική του ενικού έχει κατάληξη κανονικά **-ae**, αλλά και **-as** (αρχαϊκή κατάληξη όμοια με την ελληνική γλώσσα) στις φράσεις *pater familias* (=οικοδεσπότης), *mater familias* (=οικοδέσποινα), κ.ά.

	Singularis	Pluralis
Nom.	famili-a	famili-ae
Gen.	famili-ae/ familias	famili-arum
Dat.	famili-ae	famili-is
Acc.	famili-am	famili-as
Voc.	famili-a	famili-ae
Abl.	famili-ā	famili-is

Άλλη αρχαϊκή κατάληξη με την οποία σχηματίζουν τη γενική ενικού πρωτόκλιτα ονόματα (κυρίως στους παλαιότερους ποιητές), είναι **-āi** (κατά τη β' κλίση): *aulāi* (= *aulae* της αυλής), *terrāi* (= *terrae*, της γης).

	Singularis	Pluralis
Nom.	terr-a	terr-ae
Gen.	terr-ae / <u>terrai</u>	terr-arum
Dat.	terr-ae	terr-is
Acc.	terr-am	terr-as
Voc.	terr-a	terr-ae
Abl.	terr-ā	terr-is

Μερικά κύρια ελληνικά ονόματα κλίνονται κατά τις λατινικές κλίσεις, σχηματίζουν όμως και τύπους από τις αντίστοιχες ελληνικές κλίσεις. π.χ. Perseus (=ὁ Περσεύς), γεν. Perse-i και Perse-os (=τοῦ Περσέως), Dido (ἡ Διδώ), γεν. Didon-is και Did-us (=τῆς Διδού), Aeneas (ὁ Αἰνεΐας), αιτ. Aene-am και Aene-an (τόν Αἰνεΐαν)

Aenea = ο Αινείας

	Singularis
Nom.	Aenea/ Aeneas
Gen.	Aeneae
Dat.	Aeneae
Acc.	Aeneam/ Aenean
Voc.	Aenea/ Aeneas
Abl.	Aenea

Andromeda = η Ανδρομέδα

	Singularis
Nom.	Andromed -a / Andromede
Gen.	Andromed -ae/ Andromedes
Dat.	Andromed -ae
Acc.	Andromed -am / Andromedan/en
Voc.	Andromed -a / Andromede
Abl.	Andromed -ā / Andromede

Cassiope = η Κασσιόπη

	Singularis
Nom.	Cassiope
Gen.	Cassiop-ae, Cassiopes
Dat.	Cassiop-ae
Acc.	Cassiop-am, Cassiopen
Voc.	Cassiope
Abl.	Cassiop-ā, Cassiope

Nympha = οι Νηρηίδες

	Singularis	Pluralis
Nom.	Nymph -a / Nymphe	Nymph -ae
Gen.	Nymph -ae/ Nymphes	Nymph -arum
Dat.	Nymph -ae	Nymph -is
Acc.	Nymph -am / Nymphen	Nymph -as
Voc.	Nymph -a / Nymphe	Nymph -ae
Abl.	Nymph -ā / Nymphe	Nymph -is

Anchisa = ο Αγχΐσης

	Singularis
Nom.	Anchis-a/ Anchises
Gen.	Anchis-ae
Dat.	Anchis-ae
Acc.	Anchis-am/ Anchisen
Voc.	Anchis-a/ Anchise
Abl.	Anchis-a/ Anchise

Perses = ο Περσέας

	Singularis
Nom.	Perses
Gen.	Pers-ae
Dat.	Pers-ae
Acc.	Pers-am, Persen
Voc.	Pers-a, Perse
Abl.	Pers-a, Perse